

Večja v Ljubljani

in po pošti:

za leto K 84—
za leto " 43—
za leto " 21—
za leto " 7—

Za inozemstvo:

za leto (samo naprej) K 96—
za leto " " 50—
za leto " " 28—
za leto " " 9—

Jugoslavavija

Inzjalna knjižnica

Na plačano naročbo brez
posiljanja denarja se ne
moremo odzvati.

Naročniki naj pošiljajo
naročila
po nakazilu.

Čas se računajo po pe-
riodnem prostoru in si-
er 17 cm visok ter 45 mm
širak prostor za nakazil
47 mm za večkrat pošilj

Uredništvo je na Starom trgu št. 15. Telefon
530. Upravištvu je na Marijinem trgu
št. 3. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka veča 40 vinarjev.

Vprašujem glede inasrčanov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisno ali osebno. — Neplači
naj se frukirajo. — Neplači se ne vračajo.

Pogajanja za premirje na Koroškem razbita.

Usoda vojnih ujetnikov. — Italijanski vrhovni poveljnik Diaz ob koroški meji.
Ministrska kriza. — Veliki protijugoslovanski izgredi z Zadru.

Politični hinavci.

Posledice koroških dogodkov so nam odprle oči, da vidimo, česar prej nisimo hoteli videti. Koroška tragedija je pretresla ves jugoslovanski narod, ki je ob tej žalostni priliki jasno pokazal zavest narodne edinosti in drž. skupnosti.

Odpito in brez obzirov smo razkrili guilobo gotove politike, razkrinkali nevarno početje podkupljenih elementov in opozorili našo javnost na izpolnjevanje narodnih in državnih dolžnosti. Vse pošteno srbsko in hrvaško časopisje odobrava naš nastop proti državi nevarnim elementom in proti politiki, ki se skriva pod plaščem demokratizma in raznih drugih lažljivih načel. Upamo, da je naša državna oblast pripravljena izvesti do skrajnosti odredbe, ki so potrebne, da ne tupa ugled države doma in pred svetom. Nas ne veže nobeno strankarsko premirje, nas veže le dolžnost poštenega Jugoslavana. Kakor smo razkrinkali brezdomništvo internacijonalne, tako bomo razkrinkali tudi hinavščino drugih gospodov, če se politične razmere v kratkem času ne spremenijo v izključno državno korist.

Strankarsko premirje med sedanjimi slovenskimi strankami ne bo rodilo nobenega dobrega sadu, ker je sklenjeno na pritisni ljudi, ki so se zbal posledic svojega profidržavnega delovanja. Ti ljudje, ki so v bivši Avstriji najzvestejše služili habsburgovcem in pošiljali naše fante in može v boj za „katoliško“ Avstrijo, nadaljujejo danes svoje satansko delo z isto metodo, le da je način njihovega sedanjega delovanja na zunaj drugačen. Hinavščina in demagoško zakrivata njih revolucionarne namene. Načela, katerih čisti svečeniki in razširjevalci

bi morali biti ti ljudje, jim služijo le za propagando njihovih političnih namenov med kmečko maso, ki v ogromni večini ni zmožna živeti svoje lastno politično življenje.

Poleg tujerodnih in mednarodnih elementov, so ljudje te vrste največji sovražniki jugoslovanske drž. enote. Ob belem dnevu sejejo ljuliko plemenskega, političnega, gospodarskega in verskega razdora na komaj razorano njivo enotnega jugoslovanskega naroda. Raz njihovo tubano se ni slišal do sedaj še noben glas proti konfidentom in denuncijantom pod avstrijskim režimom, noben protest proti nastavljanju nemških in nemčurskih uradnikov v jugoslovansko državno službo, noben opomin proti avstrijskim in suvajškim elementom v jugoslovanski armadi, nobeno zgražanje nad profidržavnim početjem slovenske internacijonale! To so dejstva, ki jih ne more utajiti nobeno strankarsko premirje. Dejstva, ki pričajo dovolj jasno, kaj se godi za zagrinjalom, ki zakriva javnosti politični oder „rodoljubov z dežele“.

Ti ljudje se sistematično pripravljajo na trenutek, ki se jim bo zdel najpripravnejši, da uresničijo svoje satanske namene v polom jugoslov. enote. Nečemo se verovati v mnenje poštene slovenske javnosti, ki zarijuje, da se je prvi poizkus teh ljudi nedavno ponesrečil, dasiravno nam je znano marsikaj, kar bi opravičevalo našo vero. Nečemo verovati, ker vemo, da bi bil tak poizkus največja nepredvidnost, katere se ti ljudje na vse načne ogibljuje. Zviti so kakor kače. Njihova politična odkritosrčnost je pod ničlo. Podobni so mačkam, ki spredaj ližejo, zadaj pa praskajo. Njihova taktika pa tvori poglavje zase.

Dolžnost slehernega Jugoslavana je, da stoji zvesto na straži in

pazi, kaj se pripravlja za zagrinjalom teh ljudi. Kdor ljubi svojo domovino, komur je svoboda in ednost naše države pri srcu, ta ve, kaj zahteva od njega državljanska dolžnost. Moč naše volje po svobodi in združitvi celokupnega jugoslovanskega naroda v enotni državi, ki je premrgala stoletno in z vsemi nasilstvi oboroženo Avstrijo, ta moč je še vedno v nas in bo premrgala tudi naše notranje sovražnike, ki mislijo, da je skleda strankarsko-politične teče več nego ednost in obstoj države, za katero je darovala slovenska mati svoje najboljše sinove, kri svoje srčne krvi.

Pred krizo.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Beograd, 16. maja 1919.

Vlada naše mlade države se bliža novi krizi, ki utegne postati večja in težja, kakor je bila zadnja. Dogodki na zadnjih sejah Narodnega predstavništva, posebno na včerajšnji in predvčerajšnji, so tako poglobili prepad med glavnima vodilnima strankama, med staroradikalci in demokrati, da je nemogoče, da bi sedeli nasprotniki še dalje za isto mizo. Ker sta se obe stranki ravno v vprašanju o veljavnosti treh vojvodinskih mandatov tako eksponirali, so v parlamentu splošno pričakovali in napovedovali, da izbruhne kriza že ob priliki današnjega glasanja o veljavnosti mandatov. Do tega sicer danes še ni prišlo, vendar pa je gotovo, da kriza že obstaja in da je njen izbruh samo odgoda. Nasprotja med srbijskimi staroradikalci in demokratskim blokom so že stara. V prvem času pri sestavi koalicijske vlade, ki se je morala predvsem opirati na ti dve politični skupini, se je sicer zdelo, da pride do trajne ko-

operacije med obema strankama. To pa bi bilo le mogoče, če bi se stranki sporazumeli tudi izven parlamenta, če že ne na skupno postopanje, pa vsaj na nekako premirje, a tudi tu so se pojavile težave. Demokratje so bili peč pripravljene popustiti radikalcem nekdanjo Srbijo v izključno območje, niso se pa mogli odreci pravici razširjati strankino delovanje v ozemlju bivše monarhije. To pa radikalci niso bili po volji, ker so se nadejali, da bo ravno srbski element iz južne Ogrske in Bosne ojačil njih pozicijo, ki se je začela v Srbiji sami že precej majati.

Prvi korak k razdoru je povzročil sarajevski sestanek dem. stranke, čeprav so se še takrat prizadevali to prikriti. Radikalci so parirali udarec s tem, da so sprejeli v svoje vrste srbske radikalce iz Srema in Vojvodine, ki so bili že od nekdanji hudi nasprotniki demokratske stranke oziroma srbsko-hrvaške koalicije. In tako je šlo korak za korakom dalje, dokler ni prišlo do združitve z opozicijskim blokom bivše srbijske skupine; od tega trenutka je postala sprava nemogoča, postalo je nevzdržno stališče ministrskega predsednika Stojana Protića, ki je vodja staroradikalcev, in dalje tudi nevzdržno stališče sedanje vlade.

Novoustanovljena Demokratska zajednica je sicer ponovno zatrjevala v svojih izjavah, da ni naperjena proti osebi ministrskega predsednika, postala pa je tako močna, da je dobila skoro absolutno večino in ima možnost vsak trenutek strmoglaviti ministrskega predsednika in celo vlado.

Od same milosti te ali one stranke pa v ustavni državi vlada ne more živeti, zato datira vladna kriza pravzaprav od dne, ko so se srbijski

VLADIMIR LEVSTIK.

93. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Marija je sklonila glavo. Hotel je prepričati, da ji ne bi kdo utrgal par bore stotakov — kakor bi ona sploh mislila nanje v tej uri, ko žrtvuje zadnjo tolažbo, da se reši odurnih skrbi! Ali res ni na svetu sočutja, ki ne bi ranilo, kadar želi pomagati? In njen ponos se je zviljal od muke pred to neokretno dobroto...

»Še to!« je zamrmrala, ne misleč, da jo grof poslušal. »O Bog, koliko ponižanja!«

»Gospodična sosedica,« jo je vzdramil on. »Skleniva kupčijo: ali vam je pettisoč kron dovolj?«

»Pettisoč kron?« je vzkliknila bolnica, in vsa potemnela od sramu. »Ne, ne, gospod... še nov ni stal toliko!... Ah, bože, tak zdaj mi ponujajo miloščino...« Odvrnila se je in tiho zajokala v dlani.

»Nikakor ne,« je izdaval grof tesnobno. »Ničesar ne mislim, kar bi bilo podobno tej grdi besedi! Pettisoč kron, ni preveč... rotim vas, verujte mi; vse se draži od leta do leta... Zakaj mi ne dovolite, da sem pošten? S čim vas ponižujem, gospodična Marija... oprostite, da govorim po domače, kot dober sosed... kot vaš prijatelj, kar sem že davno... Tako sem se razveselil poprej, ko mi je slučaj naklonil priliko, zavzeti se za vas in priskočiti vam... brez miloščine, brez ponižanja, samo kot človek, ki bi rad storil to, kar je prav in

dobro!... Nu, res je, da ne potrebujem klavirja; toda navadil sem se poslušati ga, rad ga imam kakor vi... le priznajte! Ponujam vam ceno, katere je vreden; kupim ga ter vas prosim, prisrčno prosim, sosedica... obdržite ga, igrajte nanj sebi in meni v veselje...«

»To se pravi, darujete mi denar! Ali to je miloščina?« je mrmrala Marija, še vedno skrivaje obraz. »Moj Bog... oprostite!... tega nisem vajena... to je prvič v mojem življenju!...«

»Ubožica,« je rekel grof v globokem genotju in jo nehote prijel za tenko roko. »Poslušajte me: saj ga vzamem... pozneje, čez nekej časa... kadar ozdravite in boste spet veseli... kadar boste lahko živeli brez njega!... Pozneje, pozneje — zdaj ga ne smete izgubiti!... Oh, priznajte mi vendar pravico do prijateljstva, recite, da vam smem storiti dobro... kakor sestri, ne da bi se vprašal, zakaj?«

Med tem prigovarjanjem je bil izgubil vso oblast nad seboj; njegov glas je drhtel od koprnenja po dobroti, ki se je bilo nakopičilo v prsih kdove odkaj, njegove oči so razodevale, da prosi hkrati za odvezo svoje zagrenile duše. Marija se je bila vzravala, njen pogled je prihajal čedalje svetlejši, v zenicah se je užigala topla, umevajoča luč.

»Ne bojte se, ljuba sosedica, ne mislite, da je samo radi vas,« je končal njen gost. »Človeško srce je gluho in slisi le maloda razen lastnih muk: bogve ali bi me zvalo k vam, če bi meni ne bilo potreba... Glejte, toliko zla sem izkusil, toliko

mrzil na svetu, življenje pred mano se kaže tako mračno in jezno, da ne želim ničesar bolj kakor izkazati nekomu sočutje in biti vsaj enkrat dobremu zaradi dobrote same! Meni ni pomagala nikoli nihče; ves moj račun s človeštvom je jeza... in prav zato moram pomagati jaz... magari tujcu!... Ker nimam pravice obsojati zlih in trdih, ako sam v sebi ne potrdim, da je na svetu dobrota in ljubezen do bližnjega...« Bolnica se je blede nasmehnila skozi solze.

»Zdaj vas razumem bolje,« je dejala z zamišljenim glasom, »četudi mi ni vse jasno... In vidim, da sem vam storila krivico; ne smela bi biti ošabna in tehtati dobrote v tej svoji revščini — tem manj, ko vam samemu dobro de!... Gol smešen napuh je govoril iz mene; odpustite mi in bodite zahvaljeni!«

»Zahvaljeni Vi!« je vzkliknil grof. »Če bi vedel, kako lahko mi je pri srcu v tem trenutku...«

»Zahvaljeni,« je povzela, »ne le za pomoč: predvsem za to, da ste prišli k meni z usmilenjem; mislila sem, da ga ni na svetu... Ali, da bi bilo res, kar pravite, in bi vam ta zavest olajšala srce! Manj srečni morate biti, zares, nego sem včasih domnevala, in zelo sami, da nimate izliti svoje dobrote drugam kakor na tujo siroto.«

»Na tujo?« je dejal s hvaležnim usmenom. »Vsi, ki nas tare usoda, smo ena družina; tako mislim na vas že od prvega dne. In zdaj tudi nisem več sam in tako nesrečen; glejte, še solnce, ki je prišlo gledalo v sobo, se mi zdi prijaznejše, ker me niste zavrnili.«

(Dalje.)

opozicijonalcu pridružil demokratskemu klubu. Da doslej še ni izbruhnilo, je deloma iskati ozir v zunanje političnem položaju, na katerega bi pogosto kabinetne krize zelo slabo uplivale, deloma v obetavljanju Demokratske zadnjice prevzeti vladu in odgovornost popolnoma v svoje roke in ker v dusedanjih zmedenih razmerah še vedno ni bilo mogoče ugotoviti, če je demokratska stranka dovolj močna da vodi državo tudi brez in v slučaju potrebe celo proti vsem drugim strankam.

Današnje glasovanje pa je pokazalo demokratom njih moč, obenem pa tudi, da staroradikalci kljub podpori raznih drugih parlamentarnih skupin ne morejo doseči zanesljive večine. Vsled tega se demokratski blok ne bo mogel več doigo pomisljati glede prevzeta vlade, posebno če pade prihodnje dni odločitev v Parizu.

Novi ministrski predsednik postane sedanji minister notranjih zadev Svetožar Pribičević.

Pogajanja za premirje na koroški fronti.

Pogajanja so ostala brezuspešna. Jugoslovanski delegati zapustili Celovec. — Izmenjava ranjencev in bolnih ujetnikov.

LDU Celovec, 16. maja. (DKU) Uradno: Pogajanja z jugoslovansko delegacijo o ugotovitvi demarkacijske črte na koroški fronti in o sklepu premirja so ostala brez uspeha. Jugoslovanska delegacija je odločno zahtevala, da se mora vzpostaviti črta, ki je bila pred 29. aprilom in da jugoslovanske čete zopet zasedejo mostišča pri Spodnjem Dravogradu in Velikovcu ter vojaško pozicijo na severnem izhodu iz karavanskega predora, iz katerih so se, kakor je znano vršili vpadi z dne 2.9. aprila proti Celovcu in Beljaku. Nemška Avstrija je najprvo predlagala skleniti premirje z ozirom na sedanjo črto. V nadaljnjem poteku razprave pa je predlagala Nemška Avstrija nevtralizacijo na desnem bregu Drave ležečega koroškega ozemlja od Frajbaha do štajerske meje. Tretji predlog se glasi, da naj se nemško avstrijske čete iz označenega ozemlja umaknejo in, da jugoslovanski zastopniki zgolj zato jamčijo, da se pri premikanju jugoslovanskih čet ne vršijo nobena nasilstva napram prebivalstvu, ki drži z Nemško Avstrijo. — Vse te predloge so jugoslovanski zastopniki označili kot nerazpravljive. Na nadaljnji predlog zastopnikov Nemške Avstrije, da naj se glede ugotovitve provizorične demarkacijske črte do ureditve vprašanja po mirovni pogodbi obrne na razsodišče ali na ententne veleisle, so izjavili jugoslovanski zastopniki, da sprejmejo ta predlog le kot spo-

ročito njihovi vladi in da radi tega ne morejo odgoditi svojega odpotovanja. Jugoslovanski zastopniki odpotujejo dne 17. t. m. zvečer preko Maribora. Na njih prošnjo se jim je dala prilika pred odpotovanjem obiskati v Celovcu se nahajajoče jugoslovanske ujetnike. Nadalje so se sporazumeli, da pripustita obe stranki obisk pri njih se nahajajočih vojnih ujetnikov po komisiji druge stranke in da se izmenjajo ranjeni in bolni ujetniki.

Boji na severni meji.

Topniški ogenj.

Ljubljana, 17. maja. LDU poroča ob pol 12. tri iz uradnega vira: Dne 16. maja ob 17. je oddala nemška artiljerija petnajst strelcev na naše postojanke severno od Jezerskega sedla in ob 15. iz smeri Spod. Dravograda deset strelcev na št. Janž. Štirje nemški aeroplani so danes ob 8. pluli nad Slov. Gradcem.

Nemci v nevtralnii zoni.

Maribor, 17. maja. (Izv. poroč.) Kakor poročajo od meje, so se včeraj Nemci v nevtralnii zoni okoli Omureka pripravljali na napad, katerega pa niso izvršili vsled pomanjkanja zadostnega števila vojaštva.

Umirajoči vas pozdravljamo.

Nasilja madžarskih boljševikov na slovenskem Prekmurju so dosegla vrhunec. Potrpežljivi od nasilja do tal pripognjeni prekmurški kmet se je zravnal ter z vero v pravičnost hotel vreti strašno breme raz svoj tilnik. Veroval je v vedno mu obljubljeni pomoči od strani Jugoslavije, pa zaman. Pribežal je čez Muro, da se zbere, organizira in si oborožen sam pripravi svoje svete pravice. Prve gruče so prišle 7. t. m., čisto premočene od dežja, v Ljutomer. Drugi so se zbirali po vaseh tostran in po gozdih onstran Mure. Vseh skupaj, ki so se osebno ali pismeno oglasili pri Narodnem Svetu za Prekmurje v Ljutomeru, je bilo 506 (do 12. t. m.). Narodni Svet je takoj storil korake glede pomoči. Obmejno poveljstvo v Mariboru je o tem obvesnil in prosil orožja. Obmejno poveljstvo pa samo ni moglo ničesar dovoliti, ampak se je obrnilo na Dravsko divizijsko oblast. Odgovor, so rekli, da pride drugi dan, 8. t. m. —

Ljudstva je vrelo vedno več čez Muro. Stvar je postala tako pereča, da se je Narodni Svet brzojavnim potom obrnil na deželno vladu in prosil takojšnjo pomoč v orožju in vojaškem posredovanju. Deželna vlada iz neznanih vzrokov na to brzojavko sploh ni dala odgovora. Ker smo pa 9. t. m. zjutraj izvedeli, da pride prav radi teh dogodkov francosko-angleška misija v Ljutomer, so vstaši bili voljni počakati taisto. Mi-

sija je obljubila, da bo poročala francoskemu poveljstvu v Belgradu, sama da ne more ničesar ukreniti. Tolažila je že kolikortoliko od doma oborožene upornike, češ, da bo v najkrajšem času Budimpešta v antantnih rokah in se potem s tem tudi stiskanim Prekmurcem pomaga. Vstaši pa so zahtevali takojšnjo pomoč in rekli: Naše družine so zaradi naše odsotnosti v največji nevarnosti, ako bi mi morali več dni čakati. Sami si upamo osvoboditi lastno zemljo, samo orožja nam dajte. Mi gremo proti boljševikom in tako antanti pomagamo. Ogorčeni uporniki so uvideli, da od misije nimajo ničesar pričakovati. Sklenili so z orožjem, ki so ga imeli, brez pomoči pregnati boljševiške tolpe. Narodni Svet je brzojavno naznanil deželni vladi ta sklep in prosil za svet in pa nujno pomoč v orožju. Deželna vlada je pod št. 5271 odgovorila: Vašo brzojavko sem sporočil komandi Dravske divizije in ministrstvu za zunanje zadeve v Belgradu. Deželna vlada sama ni opravičena kaj podzeti. Predsednik deželne vlade dr. Brejc. — Narodni Svet je že v krdu razvrščenim vstašem naznanil odgovor in dali so se pregovoriti, da počakajo še nekaj dni, da pride odgovor od centralne vlade. Medtem je njih število naraslo na 500. — Kot blisk iz jasnega neba je zadela uporne vstaše odgovor od Dravske divizije po obmejnem poveljstvu v Mariboru: Vstašem so vsa vojaška skladišča zaprta, Jugoslavija jim ne sme pomagati!

Junaki, ki so vedno upali v pomoč od Jugoslavije in ki so s trdno vero v boljšo bodočnost ponosno dvigali glave, so se sklonili. Uvideli so, da se ni prišla ura svobode. Do tal potrti so se razšli: ne domov, tja ne smejo, tam jih čakajo vislice, — ampak v Slavonijo — kot delavci. Doma so pustili plug na lastni njivi in pribežali, da osvobode zemljo, katero orjejo. Sedaj bodo delali v tujini drugemu, doma bo pa plug rjavil in rodovitna njiva se bo spremenila v zapuščeno ledino, ki bo še dalje vzdihovala po svobodi in po pobjemem svojem gospodarju. Zapuščene družine obupane kličejo že osvobojenim bratom: Umirajoči vas pozdravljamo. Mogoče bo prišla kdaj pomoč, ali prepozno bo! Našli boste samo grobove svojih zapuščenih bratov! Upor slovenskih Prekmurcev je zadušen. Ogrska boljševiška strahovlada ga ni mogla zadušiti, pač pa ga je zadušila Jugoslavija. Tako postopanje z ljudstvom, pri katerem bo glasovanje določilo pripadnost k eni ali drugi državi. Z današnjim dnem zapuščamo Narodni Svet za Prekmurje. Svojo dolžnost smo storili, vest nam ne bo nikoli ničesar očitala, roke smo si umili. — Nekdo drugi bo odgovor dajal.

Ljutomer, 14. maja 1919.

Narodni Svet za Prekmurje.

Malo drugačna je ta tragedija po obliki od Koroške, ali nič drugačna po vsebini. Zopet nas pozdravljajo umirajoči. „Jugoslavija, morituri te salutant. In zopet trpi tisoč in tisoč naših ljudi neizrečene muke, zopet je izgubljen del slovenskega naroda in to po krivdi onih gospodov, ki na prošnje po pomoči operirajo ravno z dopisi in brzojavi. Gospodje, tako sistematično ubijate ljudstvu vero v sebe in preko sebe vero v državo. Ko so dr. Müllerju v Celovcu razdejali stanovanje, ste takoj odredili protiodredbe podpišemo — če pa na stotisoče slovenskih kmetov umira pod rabeljskimi rokami Nemcev in Mažarov, tedaj je največ kar storite, da brzojavite, da ne morete ničesar storiti.

Skraini čas je bil, da se je naša Deželna vlada ojunala ter s strogiimi odredbami pozvala slov. narod na obrambo, skraini čas je bil. Pa se še najdejo ljudje, ki hujskajo in rujejo zoper moč naše armade, zoper moč naše države. To so hudodelci ali bedaki, to so naši najhujši sovražniki, ker izročajo tako tisoče in tisoče naših obmejnih bratov nečloveškemu nasilstvu podivjanih nemških in madžarskih boljševiških tolpe. Ščititi nas more in rešiti edino le močna država z močno armado. Upamo, da obupni klic Prekmurcev ne bo zaman in da jim vsaj ob zadnji uri pride potrebna pomoč.

Izčistimo!

(Dopis z Jesenic.)

Ker sem čital zadnje dni v „Jugoslaviji“, da „Napreju“ zagovarja jeseniške veleizdajalce, sem čital tudi dotične dopise v „Napreju“. Toliko, da se mi ni želodec obrnil ostudnosti in blata, ki je nakopičeno v teh dopisih. Psovke, kakršnih nisem slišal pod bivšo Avstrijo niti pri rekrutih, se tukaj kar pode druga drugo. To je pa tudi vsa vsebina „Naprejevih“ člankov. Z dokazi še ni ovrgel niti ene trditve „Jugoslavije“. Gospodje, na ta način se ne boste oprali. Podobni ste pobalini, ki je bil tepen, kateri pa stresa svojo onemoglo jezo nad onimi, ki so ga nabili, na ta način, da jih prav po pobalinski psuje. Toda na dejstvu, da je bil tepen, ne spremene njegove psovke ničesar. In ravno tako se godi vam! „Jugoslavija“ Vam je stopila na prste, vi se pa izvijate s podlimi, breznačajnimi osebnimi napadi, ki so tako nizkotni, kakršnih niti med vojno nismo bili vajeni — in to zato, da bi odvrnili pozornost od stvari same. Tako pisanje slovenskega lista je — mlo rečeno — nedostojno, nevredno. Za brezdomovinske pa to seveda najbrže ne velja! Čuditi se moramo, da Učiteljska tiskarna sploh še tiska to kunjjo, ki povečuje internacionalo — brezdomovinstvo, katera se v resnici poteguje samo za nemčurstvo, kunjjo, ki piše, da mora

Mirovna pogodba z Nemčijo.

(Dalje.)

14. Rusija. Nemčija priznava brezpogojno in spoštuje neizpremenljivo neodvisnost vseh pokrajin, ki so pripadale nekdanj bivšemu ruskemu carstvu. — Nemčija priznava defenitivno razveljavljenje mirovne pogodbe sklenjene v Brestlitovsku, kakor tudi vsakršnih drugih pogodb in dogovorov, ki jih je sklenila z rusko boljševiško vlado. — Allirane in asociirane vlade pridržujejo formalno vse pravice Rusiji, da doseže od Nemčije vsakršno povrnitev ali odškodnino, ki izvira iz načel te pogodbe.

IV. Del: Nemške pravice in nemški interesi zunaj Nemčije.

Zunaj Evrope se odpove Nemčija vsem pravicam do pokrajin, ki so ji pripadale do sedaj, kakor tudi vsem pravicam, ki so ji eventualno pristajale napram poglavitnim alliranim in asociiranim veselam, ali napram drugim državam, ki podpišejo te pogodbo kot udeležnice vojne. Nemčija se obveže, da bo priznala vse določbe, ki so jih ali ki jih bodo ukrenili z ozirom na posledice te odpo-

vedi. Pred vsem izjavlja Nemčija, da sprejme nastopne določbe.

1. Nemške kolonije. Nemčija se odreče na korist poglavitnih veselil vsem svojim naslovnim in fiktivnim pravicam do svoje prekomorske posesti. V teh pokrajinah preide vsa premočna in nepremočna lastnina nemškega rajha ali kateresibodi nemške države v last vlade, ki bo odslej gospodovala tem pokrajinam. Taka vlada bo ukrenila vse, kar smatra za potrebno, da se nemški podaniki vrnejo v domovino, ali da se nemškim podanikom evropskega izvora dovoli, stanovati tudi nadalje v teh pokrajinah, pečati se s trgovino itd. Določbe X. dela te pogodbe (trgovski odnošaji) se uveljavijo tudi glede teh pokrajin. Določbe IX. dela (finančne klavzule) bodo veljale pri že sklenjenih pogodbah z nemškimi podaniki, ako se nanašajo pogodbe na izvršitev javnih del, ali na pridobivanje sirovin. Na podlagi ocene, katero ji bo predložila francoska vlada in katero bo potrdila permanentna komisija za obnovo, prevzame Nemčija poravnavo vse škode, ki so jo trpeli francoski državljani v koloniji Kamerun ali v obmejni pokrajini vsled početja nem-

ških civilnih ali vojaških oblasti in nemških podanikov, počenši od 1. januarja 1900 do 1. avgusta 1914. — Nemčija se odpove vsem ugodnostim, ki izvirajo zanjo iz dogovorov, katere je sklenila s Francijo dne 4. novembra 1911 in dne 28. septembra 1912. Nemčija se obveže, da bo priznala in sprejela vse pogodbe, ki so jih, ali ki jih bodo sklenile allirane in asociirane države, ali posamezne izmed njih z vsako drugo državo z ozirom na trgovino z orožjem in z žganimi pijačami, kakor tudi z vsakršnim drugim blagom, ki je predmet generalnih pogodb berlinske in bruseljske ali dopolnilnih dogovorov. — Domače prebivalstvo nekdanjih nemških kolonij bo imelo pravico do diplomatskega varstva one vlade, kateri bodo podvržene te pokrajine.

2. Posebne določbe o Kitajski. Nemčija se odpove na korist Kitajski vsem predpravicam in ugodnostim, ki jih uživa po pekingškem zapisniku z dne 7. septembra 1901, kakor tudi vsakršni pravici do odškodnine, ki temelji na istem zapisniku in katero bi mogla uveljaviti šele po 14. marcu 1917. V veljavi ostane: a) poravnava z dne 29. avg.

1902, ki nanovo ureja kitajske carinske tarife; b) poravnava z dne 27. septembra 1905 in z dne 4. aprila 1912 (Whang Poo) Vendar Kitajska ni obvezana, priznati Nemčiji ugodnosti, katere so ji nudili ti dogovori in ki so bili razveljavljeni o prekinjenju diplomatskih odnošajev. — Nemčija odstopi Kitajski vse ladje, postopja, zgradbe, orožje, municijo in druge državne lastnine, ki se nahajajo na onem kitajskem ozemlju, na katero se nanašajo njene dosedanje pravice. Izvzeta so samo stanovanja in uradi diplomatov in konzulov. Nemčija porvne Kitajski vse astronomsko orodje, katero je odpeljala v letih 1900—1901. Priznati mora tudi razveljavljenje dogovorov, ki se nanašajo na koncesije v Han-Kou in v Tien-Tsinu. Kitajska izjavi, da bo otvorila te pokrajine mednarodnemu prometu in trgovini. — Nemčija se odpove vsakršni odškodnini radi internacije in repatriacije nemških podanikov na Kitajskem, zaplenitvi ladij in razpolaganja z nemško lastnino ter z nemškimi pravicami na Kitajskem po 14. avgustu 1917. Odpovedati se mora tudi nemški državni lastnini na ozemlju Shamen (Canton), kjer uživajo Angleži

zmagati Ljenu in da naj se mi dogovarjamo z njim — podjetje, ki podpira tako pisanje in njega razširjanje je skrivno hujskarije, katere mora bit slednjič enkrat konec za vedno. Nobena slovenska tiskarna ne bi smela imeti prostora za tisk takih nečuvnosti, če noče, da pade i nanjo slab luč. In ker se „Narod“ in „Slovenec“ zadržujeta pasivno v tej zadevi, lahko to vzbuja tudi gotove sumnje! Mimgrede omenjeno: qui tacet, consentire videtur — kdor molči, ta pritrjuje. Res hvala bogu, da imamo „Jugoslavijo“ — edini list, ki neustraseno, brez ozira na levo in desno in brez bojazni pred zamerami pri raznih visokih gospodih posveti v te temne, koruptne razmere ter jih razkrinka in biča pred vso javnostjo. To je edino pravilna pot in uspešen način, da se znebimo naših notranjih sovražnikov, ki so hujši in nevarnejši od zunanjih, ker so podli hinavci in zahibneži. Zavedna slovenska javnost, narodno čuteči delavec, nastopaj vedno in povsod neusmiljeno in brezobzirno proti v-em tem volkovom v ovčji koži, ker dokler docela ne iztrebimo teh, ne bomo mogli v miru uživati sadov s potoki krvi prbrnjene svobode. Pošten Jugoslovan, imej pred očmi nedolžno prehto kri na Koroškem, predstavljaj si peklenske muke naših internancev, in ujetnikov, ne pozabi obupa in bede tisočev naših ljudi — beguncev: in tedaj pomisli, kaj so v onem kritičnem času govorili in delali Jugoslovanski soc. demokrati na Jesenicah, v Velenju, Slov. Gradcu, Celju itd. — tedaj veš kaj imaš storiti.

Poziv

narodno čutečemu delavstvu.

Dogodki zadnjih dni so nam pokazali „Jugoslov. soc. dem. stranko“ v taki luči, da bi bil greh imenovati to stranko „jugoslovansko“. V neštetihi slučajih so se razkrinkali sami. Narodno zavedni delavci, skrajni čas je, da obrnete hrbet tem našim največjim narodnim škodljivcem, da ne pade po nedolžnem tudi na vas skrajno ogorčenje in sveta jeza vseh pošteno mislečih Slovencev. Pristopite k Nar. Soc. Zvezi, v kateri boste našli svojo pravo pomočnico in zaščitnico vseh socialnih zahtev. V organizaciji je moč! „Nar. Soc. Zveza“ je tako močna, da se nikomur ni treba bati terorizma brezdomovinskih rdečkarjev. Vzgled bodi „Zveza jugosl. železničarjev“, ki je popolnoma upodrinila brezdomovinske socije. K. Z. J. Ž. so pristopili tudi hrvatski in srbski železničarji. Tako bo Narodna Socialna Zveza združena z Zvezo jugosl. železničarjev največja in najmočnejša organizacija v kraljestvu SHS.

Vsa pojasnila daje tajništvo NSZ v Ljubljani, Narodni dom.

Državno posojilo nosi

4 %

posebne predprave, kakor tudi lastninski pravice do nemške šole, ki se nahaja na francoskem interesnem področju v Shanghaiju.

3. Posebne določbe o Siamu. Nemčija priznava razveljavljenje vseh pogodb, dogovorov in poravnjav, katere je sklenila s Siamom po 22. juliju 1917. — Vsa posestva in vsa lastnina nemškega rajha ali posameznih nemških držav v Siamu, preidejo brezpogojno in brez odškodnine v last siamske vlade. Posestva, lastnina in pravne pravice nemških podanikov v Siamu se bodo likvidirale v smislu splošnih gospodarskih določb te pogodbe. Nemčija se od pove vsakršni odškodnini (zase in za svoje podanike) napram siamski vlad glede zaplenitve ladij, likvidacije posestev ali internacije nemških podanikov. Pravice interesiranih strank pri teh likvidacijah so urejene v gospodarskih določbah te pogodbe. (X. od stavek).

Pokrajinske vesti

kr Na Bledu bo v nedeljo pri Loydu shod čebelarjev. Zvečer ob 8. uri se ponovi koncert, ki je bil 11. t. m. tako prelepo vzpel. Za okoličane bodo pripravljene omnibusi točno po predstavi. Sedež na vozu 2 kroni.

kr Iz Kamnika. Celjski hujskači — razni Negrija kateri odide „po višji previdnosti naše slavne vlade“ nazaj v Celje zamožce prat — so torej vendarle na varnem; pristigri so jim peroti v toliko, da smejo le še po sobi letati, to pa proti volji našega glavarja. Zadnji čas opazujemo, da hoče vlada ustanoviti pri nas neko ledenico ali zdravilišče za nemškutarje. Imamo nevega glavarja, Nemca Gmingerja, k davčnemu referatu dobimo kar dva nemškutarja. V Kaničku smo dosedaj imeli že itak malo švabsko kolonijo. Meščani kamniški! Koliko časa še bomo redili gade na svojih prsih? Ali ne opazate spremembe na njih lch odkar smo se umaknili v Korotanu? Ali zares nima naša mlada Jugoslavija mož, ki bi zasedli mastno plačana mesta? Ali zares nimate več toliko narodnega čuta in ponosa da bi pokazali vrata privandrancem. M. ž. je odborniki meščanske korporacije ali Vam je znano kd. Vas je spravil ob lanske hode? Ako smatra vrto-glava vlada v Ljubljani naše mesto za smetišče Slovenije, zdramite se vsaj vi sežite s samopomočjo po metli in pometite.

kr Rdeči teror v Hrastniku. Ker je učiteljica L., hčerka gostinčarja L., otrokom prepovedala nositi rdeče znake soc. dem. dotično gostilno docela bojkotirajo, pa ne samo to, z r. n. mi grožnjami zabranjujo še celo drugim zahajati tja. Karakteristično za soc. dem. svobodo. Svoje otroke pa so nahujskali, da v šoli in izven šole učiteljici L. na vse mogoče načine nagajajo. Ubogo dekle je izgubilo že vse veselje in vsak interes do šole. Orožništvo opozarjamo na nemškutarkega hujskača, ki prihaja vedno iz Celja sem, da tu zabavlja čez Srbe in Jug slavijo ter hujska proti državi. Zvesti pomagač mu je fotograf Müller, ki istotako spada pod ključ. — Razglasi o prekem sodu so bili čez noč kar povsod odstranjeni in raztrgani, delo nemčurjev in njih največjih prijateljev soc. demokratov.

kr Kmetijska šola v Št. Jurju ob J. ž. ima nad vežnimi vrati še vedno deželni grb z c. kr. krono. Gotovo ima ž. ravnatelj toliko časa, da bo dal to znamenje suženjstva odstraniti.

kr Na Grobelnem sta na kolodvoru še vedno nastavljena nemška uradnika Maier in Herzka. Gospod postajenačelnik zganite se!

kr Za Rogaško Slatino in okolico se osnuje v kratkem čitalnica, ki je nujno potrebna.

kr Ravna'eljstvu Rogaške slatine priporočamo, da v najkrajšem času izgine ravnatelj Smolle. (Nemec) sam in za tem pa vse nemško osobje. Nadajje nemške reklamne table ob železniški progi, spomnska tabla „Kaiser Franz Josef I. 1883“. Nemška reklamna stena na kolodvoru Grobelno itd. Kako bodo gostje Sibi kaj gedrali to nemško g ezdo v Jugoslaviji?

kr Grofca Schönborn v Slivnici pri Mariboru dan za dnem in ob vsaki priliki zabavlja čez Jugoslavijo in ponižuje in blati našo državo, kjer more. Če to merodajnim oblastim ni znano, jim bodi s tem povedano, če jim je pa znano, zakaj je ne spode odtod? Proč z njo.

kr Gimnazijsko poslopje v Celju. Za dovršitev zgradbe gimnazijskega poslopja v Celju, ki je zaradi stanovanjske bede in iz zdravstvenih in pedagoških ozirov nujno potrebna, je d. volila deželna vlada za Slovenijo primeren kredit.

kr V Mariboru se je meseca prosinca vpostavil občinski svet. A ta se do danes ni bil poklican h kakl seji. Ali so morda ti posvetovalci bili postavljeni samo na papir. Treba bi

bilo v tem oziru nekaj pojasnila. Mariborska obrtna oblast deli prav pridno obrtna dovoljenja, a ne morda Slovencem, kaj še, ravno nasprotno morajo ti tudi še danes kakor pod staro Avstrijo prav dolgo na ta dovoljenja čakati. Nemška trgovina in obrt pa tukaj kar čez noč raste. Pogledjmo si le te privandrance: Kühar, Rantner, Ellinger, Jaschek, Maier tsch itd. Samo naši najhujši nasprotniki. Namesto da bi se že obstale obrti revidirale, kakor so to zahtevala itak pred časom že vsa slov. trgovska in obrtna društva, pa se jih še na nerazumljiv način pomnoži. Zadnji čas torej, da se enkrat naše meje določijo, da bodo v tem oziru ime i tudi slov. trgovci in obrtniki določiti. Danes se edino za to kompetentna društva itak ne vpraša. Čuditi se mora tudi vsak ako čita objave oziroma razglasitve teh obrti v mariborskih listih. Slov. občinski komisar pa da razglasiti celo slovenske tvrdke s spakedrano nemščino kakor n. pr. Schenk, Schenk, Slanitsch, ter ulice z nemškimi imeni: Kaiser Wilhelm Platz itd. Po drugih celo nemških mestih so že tako patrijotični patrijotični poulični napisi popolnoma izginili, le v Mariboru so še v veljavi. To ime pri naslovih dose laj niti stranka pri korespondenci ni rabila, ampak vedno te Magdalenski trg. Torej proč z nemškimi napisi, posebno pa še s takimi, ki spominjajo na take krvoločneže. Kar pa se tiče teh pouličnih imen ne bodo gotovo nikake težave, kajti mnogo ulic bode sploh moglo dobiti popolnoma nove napise. Za druge ulice pa bi bil priporočiti Mariborski koledar od leta 1914., kjer so poulični napisi prav dobro prestavljeni. Tega koledarja, ki je bil leta 1914 konfisciran, bo pa danes gotovo še kaj v trgovini Weixl za dobiti. Torej.

kr Iz zasedenega ozemlja. Za župana v Črni na Koroškem so postavili sedaj Nemci vodjo tamkajšnjih socialnih demokratov, ki je, dokler še Nemci niso zasedli Črne, bil večkrat v Ljubljani pri slovenskih sodrugih po s rankarskih opravkih. — Kakšnega voditelja so imeli rdečkarji v Črni, kaže dovolj to, da so ga sedaj postavile krvoločne nemške čete za župana.

Koroški begunci!

Udeležite se zanesljivo in polnoštevilno ob 10. uri današnjega shoda v veliki dvorani hotela „Union“! Zlasti oni, ki vedo natančne podatke o zverinskih zločinih nemških t. l. p.

Jugoslovanska delegacija je prekinila pogajanja s celovskimi mogotci.

Naši odposlanci so se na lastne oči prepričali o resničnosti poročil slovenskih listov o vseh grozodejstvih v slovenskem Korotanu.

Kako so Nemci postopali z našimi ujetniki?

Jugoslovanski delegati so se uverili še o naslednjih grozodejstvih: Nemci so v Velikovec postavili ujele Jugoslovanske vojake v črte in začeli vanje metati ročne granate. Rabili, razmesarili in ubili so jih mnogo. Na trgu v Velikovecu so postavili naše vojake v kare in neki letalec je metal bombe na nje. Zgodilo so se dalje slučajji, da so podivjane nemške tolpe nastale vojnim ujetnikom v usta puškine cevi in tako streljale.

Orožne vaje.

Podpore svojcem v poklicanih.

Svojcem k orožnim vajam v poklicanih vojakov se dovolj za dobro orožne vaje prispevek za preživljanje po določitih na edbe z dne 19. decembra 1918, št. 219, oziroma naredbe z dne 2. aprila 1919, št. 434 odstavek III. Tudi za vlaganje prošenj veljajo določila teh dveh naredb.

Slovinci sprejmite odprtih rok nesrečne koroške begunce. Odpri srce, odpri roke, otiraj bratovske solze.

Dnevne vesti.

dn Promenadni koncert priredi danes od 11. do pol 13 v Zvezdi, vojaška godba iz Maribora.

dn Tehniško-vokošolski tečaj. Za poučenje na tehniškem visokošolskem tečaju v Ljubljani se da učni nalog sledečim močem: 1. dr. Rihard Zupančič za matematiko I.; 2. inženier Jaroslav Förster za opisno geometrijo (predavanje); 3. ravnatelju višje realke Mazi za opisno geometrijo (vaje); njemu se prideli kot asistent inženier Lad. Bevc in tehtnik Milan Fakin; 4. dr. inženier Milan Vidmar za mehaniko I.; 5. prof. dr. Maks Samec za spl. kemijo; 6. prof. dr. Pavel Grošelj za mineralogijo; 7. aih. inženier Ivan Wurnik za tehnično risanje; 8. inženier M. Mihor za strojno risanje; 9. dr. inženier Miroslav Kasal za situacijsko risanje; 10. inženier Leo Novak za nižjo geodetiko; 11. inženier Lad. Bevc kot asistent še (gl. toč. 3.) za geodetske vaje.

dn Uredništvo „Napreja“ je dobilo včeraj sledečo brzojavko: Danes sem čital v Vašem listu št. 109 članek „Kako je na Jesenicah“, pisan v živinskem žargonu. Sram me je, biti nadalje Vaš naročnik. Zato list nemudoma ustavite! Dr. Jakob Stefančič, diž. obmejni komisar in dobrovoljec, Špilje.

dn Izdaja potnih listov. Ministrstvo za notranje zadeve je problastilo Deželno vlado za Slovenijo, da sme izdajati potna dovoljenja za inozemstvo.

dn Sodrug Ivan Tasoti pretaka v včerajšnjem „Napreju“ v poslanem bridke solze, da ga je ravnateljstvo državne železnice na poglagi „lažnjivega denunciranja Revolverja“ odpustilo seve po — nedolžnem. To je reš strašno, kakšen upliv ima ljubljanski „Revolver“, kljub temu, da so sodrugi, predno je bil g. Ivan Tasoti odslovljen, „se natančno informirali pri vseh železničarskih krogih, s katerimi je kdaj občeval, pomirirali so še o njegovem mišljenju in delovanju pred vojno, tekem vojne in sedaj in so prišli do prepričanja, da so baje vsi napadi na njega le ostudno strankarskopolično preganjanje“, ga je ravnateljstvo drž. železnice vendarle odslovilo. To je strašna nezaupnica soc. dem. stranki. V Deželni vladi v Ljubljani ima eno tretjino portfelčkov, v Belgradu mnogo predstavnikov, po celi Sloveniji, Hrvatski itd. krasno organizacijo, ki terorizira podjetništva, narodno zavedne delavce in deželne in državne urade, pa ne more ščititi nedolžnega „ostudno strankarskopolično preganjanega“ sodruga Ivana Tasoti! — Da, da tuci soc. demokratska drevesa ne rasejo v nebesa. Večja kakor rdeči teror je moč resnice in pravice.

dn Slovesna zaprisega finančnega uradništva v Ljubljani kraju. Včeraj ob 10 je bila slovesna zaprisega vseh uradnikov in nastavljenecv finančnega ravnateljstva v Ljubljani v Mestnem domu. Ona velika shka bivšega vladodržca na črnem vrancu je izginila in na njegovo mesto je bila obešena slika kralja Petra. Zaprisežni obred je opravil delegat finančnega ministristva g. dr. Šavnik ki je po dovršeni zapisegi ragoval navzoče, poudarjajoč, da gre v prvi vstii zahvala uradništvu, ki je ob priliki preobrata tako trdno stalo na svojem mesu in se za edalo svojih dolžnosti. Obljubil je, da bo skrbel za to, da se izpolnijo upravičene želje uradništva. V to svrhu bo zastavil vse svoje moči. Pozivlja nato zbrano uradništvo na trdno tovarništvo, nakar zaključil svoj govor s slavaklicem na našega vladarja, katere mu klicu se navdušeno odzovejo zbrani. Nato podpišejo vsi svoje izjave, nakar je bila zaprisega končana.

dn Škandal na ljubljanskem državnem kolodvoru. Dotičnega gospoda, ki je včeraj zjutraj ovadil kolodvorskeno poveljstvu v Šiški neko madžaronko in nekega Nemca, ker sta prav pridno zabavljala čez Jugoslavijo, in katera sta bila od imeno-

vanega poveljstva izpuščena na prosto, prosimo, da naj se čimprej javi v našem uredništvu. Ali so hrvatski madžaroni svoje delovanje razširili celo na Gorenjsko in v Ljubljano?

dn Hotel Mangart na Bledu je otvoril g. Kržišnik, bivši dolgoletni restorater Narodnega doma v Ljubljani.

dn Nerazdeljen pouk na mestnih šolah. Naše srednje šole imajo tak pouk že od začetka šolskega leta in kar je v zdravstvenem oziru dobro za velike dijake, je gotovo tudi za male učence, zlasti pa sedaj v poletnem času, ko potrebuje mladina vsakdanje kopelje. Voda, zrak in solne utrje zdravje in krepcja živce. Pri nas je bilo to v navadi že pred vojsko. V tej zadevi ima gotovo prvo besedo šolski zdravnik, brez ozira na to, če se tudi temu upirajo nekateri šušterskičevi ravnatelji, katere še vedno vodi bivši svetnik z Brega.

dn Polkovnika Lukanca, ki so ga prijeli radi hujskanja, je sodišče izpustilo na svobodo. Preiskava se še vrši.

dn „Zavijalci.“ Na tozadevno noličo v včerajšnjem „Napreju“ odgovorimo: Res je, da nam je postal g. Uhlj popravek, vglj smo ga pa v koš, ker ni resničen. G. Uhlj ima zelo kratek spomin, da sedaj naenkrat ne ve več, kar je dva dni prej sam pravil okrog.

dn Razpis. Poverjeništvu ministarstva za finance v Ljubljani razpisuje za Slovenijo več mest davčnih iztirjalcev (eksekutorjev). Prošnje je vlagati do 21. maja t. l. Vojni invalidi, če so sposobni za to službo, imajo prednost.

dn Lov Mokrilog-Jelovca v gozdno gospodarstvenem okraju Bohinjska Bistrica je do 31. t. m. razpisan. Opozorjamo na tozadeven oglas.

dn Kopelj v Ljubljani. Ali se kopališče pri „Olomu“ v Ljubljani še ne da popraviti? Sedaj se dajo uvoziti stroji, ali se kotel za kopališče ne da? Nujna potreba je, da dobi Ljubljana moderno kopališče.

dn Vseučiliška komisija vabi svoje člane k slavnostni otvoritvi tehniškega visokošolskega tečaja na obrtni šoli I. nadstr. št. 16, dne 19. t. m. ob 10 uri.

dn Nemčurska maščevalnost še vedno ne počiva. To opazamo spet pri koroških Slovencih. V ljubljansko prisilno delavnico so namreč pripeljali v internacijo poleg naši državi nevarnih Nemčurjev iz Zelezne Kaple tudi dva Slovenca, katerih eden, nemčur Anton Pavlič po imenu, ni absolviral gimnazije kje v gadjem Celovcu, ampak v našem Kranju.

dn Zasačen žepni tat. Dne 14. t. m. ponoči je bil na glavnem kolodvoru aretiran Alojzij Petelinšek s Štajerskega radi žepne tatvine. Petelinšek je potegnil iz žepa posestnikovega sina Frana Golmajerja, kateri je sedel v dvorani in malo zadremal, tobačno dozo. Golmajer se je vzdramil, prijel tatu in ga izročil policiji.

dn Samoumor. Dne 15. t. m. zvečer se je v nekem tukajšnjem hotelu s samokresem usmrtil Ignac Pipan. 28 let star, trgovec iz Zagreba. Vzrok samoumora je baje neozdravljiva bolezen. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

dn Internirani Nemci. Iz Celja so privedli včeraj Nemca dr. Breschnika Fr. in Freismutha Josipa, da ju na varnem kraju internirajo. Oba sta v Celju znana kot nevarna nemška hujskača.

dn Zaradi snaženja uradnih prostorov bo v ponedeljek, dne 19. maja 1919 mestna blagajna zaprta.

Društvene vesti.

dr Odbor „Pevskega društva Ljubljanski Zvon“ ima nujno odbor vo sejo danes ob 10. v društveni sobi. Pridite vsi!

dr Primorski Sokolski Krožek priredi danes društveni pešizlet čez Podotok in Tesko četo v Svico. Zbirališče v „Zvezdi“ in točno ob tridesetih na 4. Sestre in bratje udeležite se izieta polnoštevilno. Na zdar!

dr „Društvo tehnikov v Ljubljani“ ima važno odborovo sejo v sredo, 21. maja ob 20. uri v društveni sobi.

Športni klub „Iirija“. Novi člani naj pošiljajo prijave na naslov: S. K. „Iirija“, Nova ulica 3/1. Vpisnina znaša K 5. — članarina mesečno K 2. — pričleniš z majnikom. Za mesece januar do april plačajo stari člani dosedanj o članarino K. 1. — mesečno.

Športni klub „Iirija“. Letošnji redni občni zbor se je vršil ob povelji udeležbi dne 6 t. m. Občni zbor je vodil namesto odsotnega predsednika g. dr. J. Berca kot najstarejši odbornik. Pozdravil je v pričrčnem besedah prvi občni zbor po skoro petletnem prekinitvi klubovega delovanja in izrazil nadejo, da se pričlenja s tem za klub novo, uspehov polno spor no delovanje. Spominjal se je med vojno padlih in umrlih 8 članov zahvalil se je nadalje časopisju, ki je vsaki rade volje sprejemalo klubova poročila. Športni program razširja klub posebno in lahko atletiko. Gojenju vseh njenih panog: teka, skoka, metaaja krogla, diska in kopja itd. se bo v bodočo posvečala največja pažnja. Tajnik g. Betetto je podal poročilo o napredku našega športa v l. 19. 4. Izrekel je prepričanje, da bo klub ob smotrnem, vestnem in požrtvovalnem delu vsega članstva v malo mesecih dosegel zopet znatno v šino tako v fo balu kakor tudi na polju lahke atletike. Tudi v letu 19. 4. je gojil klub ozke stike s hrvatskimi, srbskimi, češkimi, poljskimi in nemškimi športnimi klubi. P. ire dile so se števine football- tekme, med njimi mnoge za razvoj slovenskega športa posebno važne tekme med domačimi klubi in moštvi klub je opetovano tekmoval tudi v Zagrebu, Celovcu in na Reki. Z uspeh m se je „Iirija“ udeležila nadalje v sezoni 19. 4. plavalnih tekem v Karlovcu in na Bledu in smučarskih tekem v Bohinju. Prejšni športni prostor v Tivolskem drevoreju je avstrijska vojaška oblast z vsem klubovim inventarjem porabila v vojne svrhe. Prostor je postal za športne namene začasno popolnoma neporaben. Klub si je pridobil za športni profesor travnik pred drž. kolodvorom, ki ga treba seveda primerno preurediti.

Poročilo blagajnika g. Deva se je na predlog preglednikov računov odobrilo in se blagajnik podelil absolutoriji. Poročilo izkazuje manjši prebitok.

Pri volitvah v odbor je bil izvoljen predsednikom g. inž. St. Bloudek, podpredsednikoma gg. dr. J. Berco in dr. J. J. Predsednik g. inž. Bloudek, je opozarjal na pvcvit športa med Hrvati. Oznalil je kot eno glavnih nalog novega odbora propagiranje športa med srenjosolskim dijastvom. Klub klub se bo trudil sploh, zanesti idejo moderne telesne vzgoje v najširše kroge. Športno sezono bo otvoril klub v kratkem s football-tekmo proti Angežem ali Hrvatom. Football-tekma bodo sledile po možnosti splošne lahke atletične prireditve. Zaključil je občni zbor s pozivom na vse člane, naj po svojih najboljših močeh pripomorejo k razvoju našega športa.

Akademija priredi v ponedeljek, dne 19. t. m. ob 9. uri zvečer na realki predavanje g. filozofa Antona Podbevška iz Zagreba v risalnici na realki. Predavatelj bo predaval o predzgodovini sl. v. vseučilišča v Ljubljani. Ker je čisti dobiček namenjen „Stanovski zvezi slovenskih akademikov“, vabimo k obilni udeležbi.

Narodno gledališče.

Lepa Vida. Opozorjamo vse, ki najdejo v moderni umetnosti užitek in zaščćenje, vse, ki hočejo spoznati bistvo simbolizma in vse, ki se hočejo poglobiti v dušo umetnika, hrepene tega po pravi lepoti, da posetijo dijaško predstavo „Lepa Vida“, ki se ponovi v torek popoldne v dramskem gledališču. Igralo se bo v prid Cankarjevem spomeniku, na katerega se je zadnji čas pozabilo; zato bi bilo nedopustno, če bi ne bilo gledališče zasedeno do zadnjega kofa. Vstopnice se dobe po znanih cenah dan pred predstavo in na dan predstave pri blagajni dramskega gledališča.

Kulturni pregled.

kl Na koncertu, v prid slovenskim akademikom, v ponedeljek 19. t. m., točno ob pol 20. uri, v veliki dvorani „Narodnega doma“ se bodo zvajale prvovrstne skladbe svetovne literature. G. Sancier bo pokazal v Gartnerjevem koncertu in v drugih točkah svoje obširno znanje kot izborni virtuez in umni interpret. — Naša stara znanka goč. C. Medvedova bo zapela kolkratno arijo iz Hädlovega Deborah-a in par klasnih pesmi velikega mojstra Dvčaka. — Gdč. Gajeva nastopi s tremi izvirnimi skladbami L. M. Škerjanca, našega nadarjenega mladega komponista. Po dolgem času vidimo zopet na sporedu našega mojstra Lajpca prelepe lute, ki jim v moderni glasbi skoro ni primere. — Ta koncert, ki se vrši v dobrodelne namene, toplo priporočamo.

Najnovejše vesti.

Naša življenska vprašanja v odločnem štadiju.

Jadransko vprašanje.

LDU Basel, 16. maja. (ČTU) Iz Pariza poročajo: Polkovnik House je je konferiral včeraj s Sonninom in italijanskim poslanikom v Washingtonu in danes z Orlandom. Loyd George se je pogaja danes z Orlandom in Sonninom. Pap-lane so se posvetovali Wilson, Clemenceau in Lloyd George še posebej o jadranskem vprašanju. Italijanski krogi se posebno vznemirjajo radi razdelitve avstrijskega trgovinskega brodovja, ker po njih mnenju od tega brodovja Jugoslavija preveč dobi.

Vprašanje Reke.

LDU Pariz, 16. maja. (DKU) Oficijalni razgovor Jugoslovanov z Italijani glede vprašanja Reke ni dovedel do končne rešitve. Oficijalni dogovori se bodo nadaljevali.

LDU Berlin, 16. maja. (ČTT) Iz Lugana poročajo: Rešitev jadranskega vprašanja se je odgodila do podpisa mirovne pogodbe z Nemčijo, da ima na ta način italijanski narod priliko se vsaj nekoliko oddahniti.

Reka pripade Italijanom?

LDU Amsterdam, 17. maja. (Dun. KU). Pariški dopisnik „Daily Telegrapha“ poroča iz poučenega vira, da se je vprašanje Reke sedaj tako uredilo, da bo mesto izročeno Italijanom, ki prepuste uporabo pristanišča Jugoslovanom potom drž. pogodbe.

Italija želi močno Nem. Avstrijo kot zaveznico proti Jugoslaviji.

LDU Lugano, 16. maja. (DKU) Italijansko časopisje ugotavlja, da so vodilni italijanski politiki doživeli popoln polom. Italija stoji sedaj razočarana pred vsemogočnim francoskim militarizmom, ki hoče na sebičen način uveljaviti francoski mir, ki hoče Nem. Avstriji odvzeti vsako možnost obstoja, ki hoče izobratiti Italijo in umetno izzvati spore s sosednimi narodi. Italijansko časopisje želi pozdraviti močno in Italiji naklonjeno Nemško Avstrijo kot zaveznico pri obrambi proti jugoslovanskim aspiracijam ter predlaga, naj italijanski zastopniki eventualno odredijo podpis končno-veljavni mirovni pogodbi.

Čehoslovaški dohod k morju preko Jugoslavije.

Dr. Kramář je izrekel, da je za čehoslovaško državo važen dohod k morju in da je dobil zagotovilo, da se bo Čehoslovakom priznala direktna pot iz Bratislave v Jugoslavijo, ne da bi bil potreben transport preko Danaja.

Italija se pripravlja.

LDU Celovec, 16. maja. (DKU) Tiskovni odsek koroškega deželnega odbora javlja: Lisu „R. sto del Carlinu“ poročajo z dne 5. maja, da sta dospela v Trbiž v svrhu inspiciranja italijanskih čet ob koroški meji vohovni armadi poveljnik Diaz in šef gener. šaba Battaglia. Z ozirom na politične in vojaške razmere smatrajo njuu prihod za važen dogodek.

Zmedeni pojmi glede kraljestva SHS.

Zagreb, 17. maja. (Izv. poroč.) Današnji Obzor priobčuje daljši dopis iz krogov jugoslovanske delegacije v Parizu, v katerem se opozarja na zmede, ki jih povzročajo evropski javnosti neprikladno imenovanje naše države. Oznaka „kraljestvo SHS“ napravljaja še vedno vtis, da gre za tri različne narode, ki so stopili samo v ožjo državno zvezo, zato se ni čuisti, da celo mirovna pogodba, ki bo predložena Nemški Avstriji, v svojem nazivu ni d sledna. Enkrat rabi izraz „Srbija-Hrvatska-Slovenija“, drugič „kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev“, tretjič pa govori samo o kralju Srbije in na enem mestu omenja samo „Hrvatsko“.

Dopisnik se v toplih besedah zavzema za to, naj se vendar enkrat opusti ta pretirani ozir na razne narode e prenapeteže in sprejme enotno imenovanje „Jugoslavija“, ki je že po celem svetu udomačena. Na v-ak način bi ostala pri ljudeh bolj priljubljena kot oznaka „kraljestvo SHS“.

Dopisnik dalje poudarja nujno potrebo, da mislimo že sedaj na združitve v Bolgarijo. Treba je preboleti težka razočaranja, ki so jih nam prizadejala bolgarska grozodejstva ter skrbeti, da se v Bolgariji enkrat za vselej ne bodo povrnil na krmilo vlade zločinci, kot je bil Ferdinand in njega okolica.

Veliki izgredi v Zadru.

Fakinaža in italijansko vojaštvo napada Jugoslovane.

Reka, 15. maja. S noči ob 18 uri se je sesel zadrski občinski svet k seji, da protestira proti brzajavki, poslani od Nar. sveta v Zadru Wilsonu, v kateri se mu le ta zahvaljuje za zaščito tlačnih narodov. Po končani protistni seji, se je pred zborovalnico vršil shod italijanašev, katerega so se udeležili tudi italijanski vojaki. Na tem shodu so govorili: Župan dr. Ziliotto, dr. Crecich in akademik Talpo. Vsi trije govorniki so hujskali maso proti Jugoslovanom. Dr. Crecich je končal svoj govor s sledečimi besedami: „Bisogna fare giustizia, da se (treba, da si sami vzamemo pravico) Talpo pa je končal svoj govor: „Bisogna fare giustizia coi revolver e coi coltelli. (Treba soditi z revolverji in noži). Razjarjena druhal je pričela vpui: „Smrt Jugoslovanom, smrt Wilsonu.“ Nato se je razšla po mestu v organiziranih skupinah, oborožena s palicami, volovskimi žilami, samokresi in bodali in preganjala po ulicah mirne Jugoslovane. Tekom par ur so bili napadeni in težko ranjeni sledeči: zdravnik dr. Peričič, zdravnik dr. Vipenc in njegov sin Vladimir, zasebnik Marko Baldč, djak Paletič, gospodni Kesler in Jaršč finančni uradnik Tone Miroslav, svetnik Golf, pravnik Pajtonič invalid Bartulović Mato, sestri Ivačić, pravnik Neleda, profesor dr. Stojković in sodnik Masovčić.

Organizirana druhal je napadala, kakor običajno le poedince. Pripravljali so se tudi za napad na Sokola, ali do tega ni prišlo. Karabinerji so se pri tem držali pasivno. Niti eden napadalec ni bil dosedaj aretiran. (P. P.)

LDU Split, 16. maja. (LDU) Italijanski general Squillace je pozval danes dopoldne k sebi načelnika Ziliottija in mu ukazal, da ukrene pot ebno, da take nasilnosti prenehajo, ker bo klical sicer njega na odgovor.

Ujeti jugoslovanski častniki v Celovcu.

Ljubljana, 17. maja. LDU poroča iz uradnega vira: V Celovcu se nahajajo ti le zdravi slovenski ujetniki častniki: podporočnik Lipič Lovrenc in praporščak Gazelj Ladislav, ona ljubljanskega pešpolka; nada je podporočnik Fragner Josip, karlovaškega pešpolka. V celovski bolnici leže ranjeni: poročnik Štirn Jože, aspirant Gadt Maks, ljubljanskega pešpolka, poročnik Gačnik Janko in poročnik Pavlič Martin, zadnji celjskega pešpolka Vs so iz nevarnosti.

Pridobitev jugoslovanskega državljanstva.

LDU Belgrad, 17. maja. Vladi prihajajo številna vprašanja o podetivju jugoslovanskega državljanstva. Viada je sklenila, da se do končne demobilizacije ne podeli nikomur več državljanstva, tudi ne prebitcem, ki so se naselili na našem ozemlju.

Ivan Meštrovič — načelnik umetniškega oddelka.

Zagreb, 17. maja. (Izv. por.) Iz Belgada javljajo, da bo imenovan za načelnika umetniškega oddelka v prosvetnem ministrtvu največji jugoslovanski kipar — Ivan Meštrovič.

Odgovornost za „Vojno zvezo“.

(Konec)

Iz dosedanjih naših 2 člankov je jasno, da zadene krivda za nerednosti — pri „Vojni zvezi“ predvsem njene- ga predsednika sodruga Antona Kristana. On je nastavljal uradništvo, njegova volja je bila merodajna, on se je zavzel, da sta bila za „Vojno zvezo“ oproščena vojaške službe „strokovnjaka“ nemškutarja Oroszy in Lininger, ki sta delala po zahtevi Kristanovem „Ehrengeschäfte“; sodrug Anton Kristan se je vozil na Dunaj, v Gradec in na Hrvaško delat kupčije za „Vojno zvezo“, on je vodil kupčije in torej moral vedeti za vse. Kake pojme pa je imel sodrug Anton Kristan o kupčijah gospodov pri „Vojni zvezi“ jasno kaže to, da jih je zagovarjal, češ, da so „Ehrengeschäfte“, a sodnija je dala Oroszyja in Liningerja zapreti baš radi „Ehrengeschäfte“ s šifolom itd.

Sodrug Anton Kristan je kot poslanec imen, njega se ne sme sumničati, kaj šele zapreti. Občinstvo pa ima pravico zahtevati pojasnila, zakaj je n. pr. mnogokrat dobivalo ljubljansko prebivalstvo petrolej, a baš revni delavci včlanjeni pri konzumih ga niso dobivali, ker je bil baje pokraden, kakor so razglašali. Gospod predsednik „Vojne zveze“ ali je bil tudi sukaneč pokraden, ko je šla cena kvišku in se je skladiščič celo zapečatilo, da se je pozneje lahko prodajal po oderuških cenah? Revno ljudstvo je stradalo, v rdečkariji pa ste svetohlinsko zvi- jali oči ter rolniki zoper vojne dobič- karje, verižnike, izsesovalce ljudstva, napravili komisije, ki so preobrile vso Ljubljano, a tam niso preiskate, kjer bi bilo najbolj potrebno, da se izsledijo pravi verižniki, resnični iz- sesovalci ljudstva, pristni vojni do- bičkarji.

Pri vseh nastopih so imeli soc. demokrati neverjetno drzno čelo, vsa- ko stvar so znali virtuožno izrabljati zoper druge in sebi v prilog. Najbolj drzno čelo pa ima med vsemi Anton Kristan. Navedem le najnovejši primer. V sled grezcih nemirov r. d. dogod- kov na Koroškem je sklenila Deželna vlada v Ljubljani za nekatere okraje prekri sod in sicer sklenila je to so- glasno. Glasoval je zato tudi so- drug Anton Kristan kot socijaldemo- kratičen poverjenik. Da on je nesel dotični razglas „Napreju“, da ga je

ta prvi dobil in je „Napreju“ poslal potem kratek odise drugim listom. In vendar je imel sodrug Anton Kristan drzno čelo, da je par dni potem napisal listič ter ga poslal „Napreju“, da ni glasoval za prekri sod in sia- boglasni „Napreju“ je dva dni zapore- doma prišel debelo škano, da soc. demokratična poverjenika nista glasova- vala za prekri sod. To je že predrznost orve vrste, to je najgrše demagoštvo. Kaže pa tako jasno, koliko je verjeti najvišjemu predstavitelju „slovenskih“ socijalnih demokratov, koliko so vred- ne njegove izjave. Sodrug Anton Kristan ima smelo drzno čelo kot nikdo drugi. Kar danes stori, to jutri taji, kar mu je danes „Ehrengeschäfte“, je sodniji jutri kaznivo dejanje vredno aretacije storilcev, za kar danes gla- suje, preklicuje jutri svečano javno v njega vrednem „Napreju“.

In če sodrug Anton Kristan na naše člaške pravi v „Napreju“, da se ne bo branil, že ve zakaj, in če izjavlja da njega ne zadene nobena krivda je to čisto po njegovem, ki ima drzno čelo, da vse taji, da vse preobrača, kakor mu pač kaže.

O „Vojni zvezi“ se bomo pisali, kajti javnost je upravičena, da zahteva, da se zasledi prave krivce. Zahtevamo torej, da se vse poslovanje „Vojne zveze“ in soc. demokratičnih konzumov in njenih funkcionarjev temeljito in nepristransko preišče.

Preložitev ljubljanskih kolodvorov.

Dne 15. maja se je vršila prva seja komisije, ki jo je sklicala deželna vlada za Slovenijo v zadevi preložitve kolodvorov na Ljubljansko polje v zvezi s spremembo regulacijskega načrta za severni del mesta Ljubljane. Soglasno se je ugotovilo, da je pre- ložitev glavnega in drž. kolodvora izven mesta absolutno potrebna. Komisija je po večini debati soglasno ugotovi- la sledeče smernice, katere naj bodo vodilo za podrobni študij vprašanja, kako naj se reši zadeva preložitve mo- dernim nazorom in prometnim raz- meram primerno.

1. Za določitev lege novih kolo- dvorov so predvsem merodajni ozirni na nemoteni razvoj mesta.
2. Tovorni promet mora principi- jelno biti ločen od osebnega prometa.
3. V tem smislu bo kolodvor za tovorni promet (osebno za tranzitni) popolnoma ločen od osebnega kolo-

dvora, ki bo zgrajen le za razkladanje in odpreno brzoovoznega blaga.

4. Osebni kolodvor mora ležati kolikor mogoče v sredini mesta.

Za podroben študij vseh možnosti, po katerih bi se dalo vprašanje in linea tehnica rešiti, je izvolila komisija devetčlanski odsek, v katerega pošlje poverjeničstvo za javna dela kot na- čel nika predsednika komisije, gradbeno ravnatelstvo in mestna občina po dva tehnika ter državna in južna železnica po enega tehničnega in enega promet- nega strokovnjaka.

Kolodvor za osebni promet se namerava zgraditi bolj proti Dunajski cesti sem in Miklošičevo ulico podalj- šati skozi sedanjo prednico, tako da bo glavna ulica s kolodvora lepa ši- roka Miklošičeva ulica, ne pa ozka grda Kolodvorska ulica. S tem bo Ljubljana pridobila, kajti vis, ko pride tujez v mesto, je odločilen.

Američani za Jugoslavijo.

Slovenski delavec je pisal 3. ja- nuarja t. l. iz Severne Amerike pismo domov, v katerem pravi med drugim: Mi tukaj smo silno navdušeni in smo vodili silno propagando za našo in vašo stvar. Veliko Slovencev je šlo v jugoslovansko legijo na Balkan, veliko Slovencev pa v ameriško armado. Vse je srečno končano in trdno smo pre- pričani, da tudi napram Italijanom zmaga naša pravična stvar. List „Ame- riška Domovina“ dela v boju proti laški propagandi. Borimo se tudi zoper naše socijaliste ali boljševike, kakor jih imenujemo, ki se trudijo in delajo nato, da bi poslali Etbina Kristana domov, da bi tam zasejal ljulko bolj- ševizma med naš narod. — Zbiramo denar in obleko, da vam pošljemo v pomoč. V dveh tednih smo nabrali 60.000 dolarjev, seveda s pomočjo Amerikancev, ki so jako prijazni nam Jugoslovancem. Boljševiki s Kristanom na čelu pa se polijo v silnem trudu, in nabirajo med svojimi pristaši 1 mi- lijon dolarjev, kar bi rabili za svojo boljševiško propagando, ter pravijo, da Vi doma niste potrebni obleke in zdravil in živeža in če dosedaj še niste „pocrkali, da tudi še vbočete ne boste. Tu vidiš, kaj so ti ljudje, ki pravijo, da delajo za proletarijat. Ako bi slu- čajno kdaj prišel Kristan domov na Kranjsko, obračunajte ž njim.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!

Čujte, domovina kliče!

Slovenski fantje,
Vi, sinovi majke Slave!
Kvišku srca, kvišku glave,
čujte, domovina kliče!

Poziv na branbo!
Vzdih sobratov pod tiranom,
jaden kliče vsem Slovanom!
„Bratje, rešite nas smrti!“

Junaki Slave!
Čujte, kri svobodna vpije
Zapuštinjo domačije,
bratje, zdaj dolžnost nas zove!

Pomoč trpinom!
Naša dlan naj ne počiva,
domovina nas poziva!
Vsi s pogumom v boj za pravo!

Sovragu konec!
Naj trinog pod nami klone,
njega bésnost naj potone
v zburkanih valovih Drave!

Z rokó in srcem!
Srčna čuslva v dejstevovanju,
vsak pokaži, v živovanju,
da je vreden sin svobode!

Slovenski fantje!
Vsi pod prapor majke Slave,
v boj za pravo očetajave!
Čute, domovina kliče!

Aprovizacija.

Špeh na odizek št. 2 sladkorne iz- kaznice se bo odšajal v aproviz. skladišču pri Mühleisu na Dunajski c., za vsak od- rezek se dobi en kilogram špeha, ki stane 18 kron. — I. okraj: 19. maja, 1 do 3 od 8. do 11., 4 do 10 od 15. do 17. II. okraj: 20. maja, 1 do 16 od 8. do 11., 17 do 27 od 15. do 17. — III. okraj: 21. maja, 28 do 50 od 8. do 11., 31 do 41 od 15. do 17. — IV. okraj: 22. maja, 42 do 47 od 8. do 11., 48 do 50 od 15. do 17. — V. okraj: 23. maja, 51 do 57 od 8. do 11., 58 do 64 od 15. do 17. — VI. okraj: 24. maja, 65 do 69 od 8. do 11., 70 do 74 od 15. do 17. VII. okraj: 26. maja, 75 do 84 od 8. do 11., 85 do 93 od 15. do 17. — VIII. okraj: 27. maja, 94 do 98 od 8. do 11., 99 do 109 od 15. do 17. — IX. okraj: 28. maja, 110 do 114 od 8. do 9. — X. okraj: 28. maja, 115 do 136 od 15. do 17.

a Prodaja vojnega kruha. Če bi pri kakem peku primanjkovalo kruha, ali če bi opustil peko aprovizacijskega kruha, naj se stranke zglase v bližnji vojni prodajalni, kjer dobe na svoje rodbinske legitimacije kruha.

Listnica uredništva.
Smarje pri Jetšah. T. P. Prosimo
oglasite se še. — Ptuj: B. V. Priobčimo.
— Ljubljana: J. B. Anonimo v — koš.
izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.
Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Prodaja se:

- Elegantna, dvovprezna kočija se prod. Naslov pove upravništvo.
- Zidna opoka in ca 120 m² bukovih deščic se prod. pri Robertu Snielowakemu, mestnemu stavbeniku, Rimska cesta št. 2. 594
- Tehtalce (namizne in de- cimalkne) in uteže priporoča Odon Kontny, Ljubljana, Kolodvorska ul. 37. 508
- Lepa birzanska darila. Nikelnaste in srebrne ure z verižicami, uhani, zavrtnate verižice srebrne in zlate z obeski nudi Fr. Čuden Sin, nasproti glavne pošte v Ljubljani. 459
- Karbidne svetilke na drobno in debelo razpošilja točno po povzetju, komad po 30 K in 82 K, kakor tudi gorilnice vsake vrste. Tvrška Martin Šumer, Konjice. 414
- Kupi se: Čaj kupujem. — Naslov v upravništvu. 591

Kupim hišo v Kolodvor- ski, Radeckega, Florjanski ulici ali Starem trgu, ki bi bila pr-pravna za lokal, da bi odprl dobro in pravilno ljudsko kuhinjo. Ponudbe pod „kuhinja“ na upravo lista. 586 2-1

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvo- rom. Ljubljana. 419

Vinske sode 50-500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravništvo pod „Vinski sodi“.

Kupi se večja množina vreč za ogije. Ponudbe na upravo pod „Vreče“. 595

Službe:

Išče se 5 kočijažev za lastne konje za izvoz klad iz gozdov. Mesečna plača 250 kron, hrana in stanova- nje. — Pismene prijave na „Hrvaška eskomptna banka, šumski odio, Zagreb. 547

Sprejme se več čevljar- skih pomočnikov in štepari- co. — Pismene ponudbe se prosijo pod „Štev 100“, poštno ležeče, Ljubljana I. 593

Žagar z večletno prakso, več brušenja žag, nadalje ciklarišt se takoj sprejmeta Ponudbe na „poštni predal 54“, Ljubljana.

Zidarje, tesarje in stre- žnike sprejme stavbenik Juri Ferenc v Trbovljah II. Sta- novanje prosto. Hrana pre- skrbljena. 582 3-1

Rabim k paru lepih konj izarjenega, zanesljivega in postenega kočijaža. Naslov v upravi. 583 2-1

Veš čevljarških pomoč- nikov se takoj sprejme. Za hrano in stanovanje je pre- skrbljeno Anton Lesjak, čev- ljarski mojster, Kandija 38, Novo mesto. 590

Ihteten inteligentna fant koroški begunec, bi se rad šel učiti trgovstva. Prosi da bi dobil stanovanje in vso preskrbo. Pisma na upr. pod „Učencec“. 560

Razno:

- Mlin in žago vzamem v najem, eventualno kupim. — Ponudbe pod J. P. na uprav- ništvo. 592
- Mlad zakonski par išče meblovano sobo z dvema posteljama s postrežbo ali tudi brez nje za takoj. Po- nudbe pod šifro. A. B. na upravo lista. 580
- Trgovino z mešanim bla- gom bi rada vzela v najem trgovka, izvežbana v trgo- vini z mešanim blagom. — Ponudbe pod „Trgovka“ na upravo. 588
- „V vseh premoženjskih in gospodarskih zadevah se obrnite zaupno na Gospo- darsko pisarno Dr. Ivan Čer- ne, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, (nasproti kavarne Union) tel. 37, uraduje od 8 — 1/2, in od 3 — 5.“ 520
- Ukraden je bil konj v v noči od 14. do 15. maja Mihaelu Frelihu, Dravče 10. Konj je okrog 165 cm visok, lahke pasme za tek, šest ldt star, rjav, z bele liso na čelu,

desno uho ima presekanó od vrha navzdol. Dotični, ki bi zamogel izslediti tatu dobi 200 kron nagrade. Pojasnila ali izsleditev tatu se prosijo sporočiti županštvu občine Sorica.

Močne vrvi za stav- bena podjetja, vrvene lestvice, pisalna mi- za se prod. Poizve se pri tvrdki Leopold Fon Ljubljana, Stari trg št. 6.

Na delo se sprejme takoj proti dobri plači večje število: tesarjev, stavb. inizarjev, kolarjev, zidarjev, kleparov, koscev Zglasiti se je pri „Državni posredovalnici za delo“, v Ljubljani, Gradščice 4.

Iščem možko ali žensko osebo, ki bi mi bila v pomoč pri nakupu trgovine Naslov pove uprava Jugoslavije. 594

Zbirko zanimivih povesti in novel z Gorenskega obsega knjiga: „Šopek samotarke“ Spisala znana povsod priljubljena ljudska pesnica in pisateljica M. Komarova Založila in izdala Zvezna knjigarna v Ljubljani, Marijin trg 8. Cena vezani knjigi K 3.—, broširani K 4.—.

Sezija od 15. maja do konca septembra. **Zdravilišče Rogaška Slatina** Najmodernejšo in najprijetlje- nejše zdravilišče v Jugoslaviji.

Naravni žveplenokislogrenki vreli. Nedosežno zdravilišče za bolezni želodca, črevesa, jeter in ledvic. Zdravilišče za bolezni presnavljanja (diabetes, debelost) in putike (arthritis urica). Moderno kopališče z vsemi hydro-mehano-terapevtičnimi procedurami. *Dijetetičen sanatorij* za bolne na želodcu, črevesu, jetrih, ledvicah in za diabetikarje pod vodstvom strokovnjaka dr. Lavriča iz šole svetovnoznane profesorja dr. Noordena. *Vsakovrstne mineralne, solne in plavalne kopeli. Terenske kure* za kronične bolezni srca, *klimatoterapija* za nervozne, okrep- čevalne kure za krvne bolezni in bledico (chlorose). Najboljše krepčilo za rekonvalescente po pljučnih boleznih, kot bronchitis, pleuritis itd. Zdraviliška godba, zdraviliški kino, umetniški koncerti, gledališke predstave, športni prostori. — Veliko število moderno opremljenih hotelov in dependanc, krasni izprehodi in izleti v okolico. — Za prehrano najboljše preskrbljeno. Lastna *mlekarna*. — Prospekte razpošilja brezplačno in na vprašanja odgovarja Ravnateljstvo državnega zdravilišča Rogaška Slatina.

V Ljubljani ali sploh na Slovenskem kupim ali vzamem v najem gostilno ali trgovino. Ponudbe na upravištvo pod „Koroški begunec“.

K. Linhart, urar
Marija Terezija c. 7.

Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklastih ur kekor Omega, Schaffhausen, stenske ure z nihalom po najnižji ceni. Popravila se sprejemajo vsaki čas in se solidno izvrše. 990

Najlepše darilo mladini

je povest slovenskega dečka iz pretekle svetovne vojske

„DORE“.

Knjiga je lepo ilustrirana ter bo v mestu in na deželi vzbudila veliko zanimanje. Cena vezani knjigi je K 4. Dobliva se v knjigarnah kakor tudi v Zvezni knjigarini v Ljubljani, Marija trg 8.

Novi tečaji

za stenografijo, strojepis, pravopis in trgovsko pismo, računstvo in navadno knjigovodstvo, dvojno in ameriško knjigovodstvo, lep opis, slovenski in nemški jezik, pričnejo dne 2. junija in trajajo 4 mesece. Prospekti brezplačno. — Zasebno učilišče A. Legat v Mariboru, Vetrinjska ulica števil. 17, I. nadst.

Išče se

izvežban strojnik za Hrvaško; razumeli se mora na električne in druge tovarniške stroje za les, kakor tudi na žage. Ponudbe z navedbo dosedanje službe, zahtevno plače in nastopom službe je poslati pod „Strojnik“ na upravo lista. 1098

Uradniki!

600 K honorarja protektoriju, ki mi posreduje primerno uradniško mesto v boljši trgovski hiši. Prima spričevala. — Ponudbe na upravo lista pod „Inteligent“. 1103

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne proslo. Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotóvža.

VINO

staro in novo, slivovko, rum itd. nudim po najnižjih cenah. Kupujem suhe gobe, dobre vreče. M. Rant, Kranj.

VINO

staro in novo, slivovko, rum itd. nudim po najnižjih cenah. Kupujem suhe gobe, dobre vreče. M. Rant, Kranj.

VINO

staro in novo, slivovko, rum itd. nudim po najnižjih cenah. Kupujem suhe gobe, dobre vreče. M. Rant, Kranj.

VINO

staro in novo, slivovko, rum itd. nudim po najnižjih cenah. Kupujem suhe gobe, dobre vreče. M. Rant, Kranj.

VINO

staro in novo, slivovko, rum itd. nudim po najnižjih cenah. Kupujem suhe gobe, dobre vreče. M. Rant, Kranj.

Najboljše uspehe imajo oglašaji v dnevniku „Jugoslavija“!

Ako iščete službo, ali pa če imate kaj naprodaj oziroma hočete kaj kupiti ali zameniti tedaj inserirajte v Jugoslaviji

Ovojni papir

fin superior bel in rujav, se prodaja.

Oddajo se le cele bale, oziroma role ali cel vagon. — Pisma pod „Ovojni papir“, Ljubljana, poštni predal 74.

Konfekcijska tvrdka

IVAN MASTNAK
v Celju, Graška ulica št. 15.

Velika zaloga vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, kostumov za otroke in vseh krojaških potrebščin. Postrežba in blago solidno.

TRGOVEC

s 15.000 kron kapitala

se želim pridružiti kot kompagnon v kako podjetje. Cenjene ponudbe pod „Zanesljiv 1000“ na upravo lista.

„KINTA“ karbidne svetilke

najnovejšega sestava, fino emajlirane, enostavne, ter popolnoma nenevarne razpošilja po poštne povzetju za ceno 32 K, poštnina posebej

Glavno zastopstvo „KINTA“ svetilk, Ljubljana, Dunajska cesta 12.

Telegrami: KINTA Ljubljana.

Tvorniška zaloga gramofonov in godbenih avtomatov

A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica 5 izvršuje vsa tozadevna popravila strokovno in ceno. Ugodna zamenjava obrabljenih plošč. Gramofoni z vmetom denarja za gostilničarje.

J. C. Kotar

Ljubljana

Wolfova ulica 3

FOTO-ATELJE „HELIOS“

Franc Jožefa cesta št. 5

v slovenskih rokah.

Prevzel Veličan Bešter, fotograf, ter se priporoča slavnemu občinstvu.

Za uvoz in izvoz

prevzamem blago vseh vrst, kakor žito, moko, milo, itd. katero imam vedno v zalogi.

Cenj. tovarnam in podjetjem se priporočam kot tvrdka z 1^a referencami.

Import in Export

Ferdo Sert, Maribor.

Koroška cesta 21.

1006

Svežo koruzno moko in pšenične otrobe

razpošiljajo na odpremne izkaznice, ki se imajo naročbam priložiti

Sjedinjeni paromlini D. D. v Bjelevaru.

ING. Dr. MIROSLAV KASAL

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe

v Ljubljani, Hilsnerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije. 993

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženerske stroke.

Tehniška mnenja — Zastopstvo strank v tehniških zadevah.

Opozarjamo na brouro:

„Kod naj se potegne pravična meja med Jugoslavijo in Italijo?“

Spisal prof. F. Seidl. Z enim zemljevidom, Založil odsek za zasedeno ozemlje.

Cena 1 krono.

Dobiva se po knjigarnah, v upravištvih „Jugoslavije“ v Ljubljani, Celju, Mariboru, Ptuj in Novem mestu.

Za majniške izletnike

se priporoča z dobro postrežbo po primerni ceni

HOTEL „TRIGLAV“, BLED.

Delikatesna trgovina

LEOPOLD FON

priporoča raznovrstne

LIKERJE, 40% slivovko, rum, konjak
po nizkih cenah. — Točna postrežba.

RAZGLAS.

Versko-zakladni lov „Jelovca - Mokrilog“ v političnem okraju Radovljica z površino 5720 ha se da za dobo 5 let v najem.

Natančne pogoje se zve pri gozd. ravnateljstvu v Ljubljani, Valvazorjev trg in pri gozdnem oskrbništvu v Bohinjski Bistrici.

Pismeno kolekovano ponudbo je vložiti do 31. maja t. l. pri ravnateljstvu gozdov in dolen v Ljubljani. 1116

Jugoslavenski privredni kompas

Za kratko vrijeme izaci ce prvi svezak

„Jugoslavenski privredni kompas“, što ce ga urediti novinar Vladimir Pavlaković. Citavo djelo obsizati ce 5 debelih svezaka, a izaci ce do konca god. 1920. Interesirani krugovi mole se ovim putem, da stave svoje zelje i zahtjeve na urednika, Zagreb, Marija Valerija ulica 6. I. kat, telefon 11-13. 1117

MAZILO ZA LASE

varstvena znamka „Netopir“

napravi g. Ana Križaj v Sp. Šiški 220 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ulici 220. V 8 tednih zrastejo najlepši lasje. Steklenice po 10 in 12 K. Pošilja se tudi po pošti. — Izberno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči. Zadostuje steklenica. — Spričevala na razpologo.

Pisemski papir najfinije vrste

priporoča

Marija Tičar, Ljubljana

Največja izbira umetniških razglednic

Slovinci!

Nezmerno pijančevanje je naša narodna sramota in poguba.

Poraza na Koroškem je v prvi vrsti krivo popivanje in nenavnost med vojaštvom.

Pijanci in nezmerni pivci so grobokopi naroda.

Kako se morete vendar pri tej narodni nesreči in vsestranski stiski še veseliti in razgrajati!

Sramota pijancem! Sramota tistim, ki iz umazane dobičkaželjnosti dajejo piti do pijanosti!

Če hočemo živeti, napovejmo na cel črti boj nezmernosti in vsej razuzdanosti! Če ne, uničili nas bodo naši sovražniki in uničili se bomo sami.